

Előfizetési díj:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hóra	1 „
Megjelenik minden nap, az ünnepek követő napok kivételével.	

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:	
Négyezer hasábozott garmond sor ára 6 kr.	
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.	
Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.	
Hirdetéseket felvesznek:	
Bécsben: Oppelk Alajos (Wollzeile 22)	
„Hansenstein és Vogler (Neuer Markt 11.)	
Pesten: Lang Leopold (Erzsebet-tér 9 sz.)	
Nyitólíri cikkek	
garmond sora után 20 kr. fizetendő.	

Szerkesztői szállás:

Belső-farkasutca 76. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

„KELET”

politikai és közgazdasági napi lap
hatodik évnegyedére

kérjük az előfizetési pénzek mielőbbi beküldését, legcélszerűbben postai utalványlapokkal.

A lap szellemi része felől kezeskedik a szerkesztőség buzgalma és a munkatársak bőv sorozatának szakavatottsága.

A lap kiállítása körül alólírott kiadó-hivatal minden kitelhetőt elkövet, hogy a t. előfizetők méltó igényei kielégítenek.

Az előfizetési árak a régiék:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egyhóra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

8 előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk t. gyűjtőinknek.

Végül figyelmeztetjük t. előfizetőinket a különös kedvezményre, melyben, olcsó könyvek megszerzése által, a „Kelet” előfizetői részesülnek.

A „Kelet” kiadóhivatala.

A választások előtt.

I.

(M. A.) Nehány nap még, és felharsan a választások harci riadója. Kárpátoktól Adriáig. Előestéjén állunk a nagy, a döntő harcoknak. A lázas izgatottság, mely hetek óta hatalmában tartja a „nép millióinak” kedélyét, helyet enged a csomó activ megoldásának, az annyi fáradozással előkészített csatatervek realizálásának.

S kié lesz vajjon a „vivat? Kinek nyujtandja vajjon a választási „campagne” szeszélyes Páris-a a győzelem aranyalmáját? Melyik párt nyeri vajon el a nemzet többségétől újabb három évi cycusra a törvényalkotási souverain jog gyakorlásának megbízatását? That is the question, ez most a „kérdések kérdése.”

A nélkül, hogy egy pillanatig is megszakasztanók a pártusa szerencsés végfejeményét biztosító előtevékenység lankadatlan folytonosságát — nyugodtan nézhetünk eléje a küszöbön álló általános választások esélyeinek.

A Deák-párt erősebben áll a nemzet bizalmában, mint valaha állott. Az igazolás, a sanctió, melyben politikai magatartását az események logikája részeltette, napról-napra szilárdabbá tévé működésének létalapját, s mindinkább megapasztja és apasztja folyvást számát azon hazafias kétkedőknek, kiket nem a zavarosban halászhadás vágya, nem kiégytelten ambíció-szülte daczolási vágy, hanem a nemzeti jövő iránti aggodalmak önzéstelensége tartott egy ideig vissza ezen alap elfogadásától.

Rövid fél évtized alatt be tudta a Deák-párt bizonyítani azt, hogy a kétkedés nem bir jogosultsággal, hogy a kezdetben csaknem természetesen feléledt aggodalmaknak ma már a tények, közéletünk minden irányban elvitathatlanul észlelhető fejlődése, viszonyaink üdvös gyümölcsöket ígérő consolidálása s az anyagi és szellemi felvirágzás messze kiható eredményei adják meg a legékebben szóló csatolatot.

Hogy e bizonyítás a Deák-pártnak vajóban sikerült, azt épen a jelen általános választások első eseményeiből még az elfogult szemlélő is kiolvashatja. A Deák-párt tért nyert mindenütt; oly kerületekben, melyek eddig ellenzéki coryphaeusokat juttattak a képviselőházba, a Deák-párt jelöltjeinek megválasztása mi kétséget sem szenved. A magyar altöldön, az ellenzék eddigi „erős várá”-ban a diadal biztató reményével küzdenek pártunk jelöltjei. S Erdély, az ellenzék által régebben annyit insultált Erdély, melyre most az ellenzék utolsó kilátásainak hálóját vetette ki, ismét kimutatandó lesz a közel napokban, hogy — hű maradt önmagához!

Pest, június 6. 1872.

(A.) Soha feltűnőbb és visszataszítóbb alakban nem jelentkezett azon tartufferia, mely a balközép egész politikáját jellemzi, mint épen most a választási idő mozgalmas napjain. Van Magyarországnak néhány szerencsétlen megyéje, melynek bizottmányában a balközép birja a többséget s így a választási központi bizottságot is az ő kebeléből alakította. Az ilyen balközépi központi és összeiró bizottságok valóban iszonyatos dolgokat művelnek s a híreket, melyeket okmányok alapján lapjaink például Pest és Biharmegyből közölnek, valóban minden képzelhetőt túlhaladnak. Az az erőszakosság, melylyel itt találkozunk, már több mint cynismns, több, mint a mely szó nélkül eltűrhető. Százankint fosztják meg a polgárokat szavazati joguktól és pedig nem csak a jobb, hanem a szélső baloldali választókat is, minek azután az a következménye, hogy oly községekben, a hol 1869-ben 7—300 választó volt, ma néhol csak 150—200 választó iratott be.

De a balközép még tovább megy, Biharmegyében például ugyanazon választási törvényjavaslat cenzusát fogadta el irányadónak, melyet az országgyűlésen, mint a nép-jogokat korlátozó agyonbeszélte. A baloldal a képviselőházban jogfosztónak, szabadságrablónak nevezte a választási javaslatot, otthon pedig minden lelkiismereti furdalás nélkül alkalmazza a benne elfogadott cenzust. E csufos következetlenséget először nem a Deák-párti lapok, hanem a „Magyar Ujság” leplezte le; ezen ellenzéki lap jajtult fel először az igazságtalanság ellen, melyet a bihari balközép az ottani jobboldali és baloldali polgárokon elkövet. Ime! ilyen következetes a baloldal, így ragaszkodik ígéreteihez. Ha valaki semmit sem akar megtartani, akkor természetesen mindent ígérhet. Az országgyűlésen Tisza Kálmán lázadást csinált a parlamentarismus ellen, szövetekezett Babesiával és a Mocsonyiakkal, meggátolta a többség törvényes jogának gyakorlását, a szenvedélyeket az őrvöngésig felcsigázta! Most pedig, miután mindez már megtörtént, Tisza Kálmán ur haza megy Biharba s hiveinek megparancsolja, hogy az általa megbuktatott törvényjavaslatot Biharországban törvényerőre emeljék.

Már most azt kérjük Tisza Kálmán urtól, mikor vétkezett lelkiismerete ellen; akkor-e, midőn a törvényjavaslatot megbuktatta vagy akkor, midőn azt Biharban rehabilitálta? Valószínűleg mindkét izben; mert ma már köztudomású dolog, hogy a választási javaslat tárgyalásakor az ellenzék egy része, a többiek közt élenként ajánlotta a javaslat elfogadását, míg Tisza ellenezte azt, akkor talán még nem tudta, hogy az ő hű vármegyéje lesz az, mely a javaslat elveit diadalra juttatni lesz kénytelen.

Bihar példája új bizonyossága a baloldal szellemi vakságának. Pártunk elejét akarta vinni az összeiró bizottságok önkénykedésének, törvényesen akarta megállapítani a régi választói törvény homályos cenzusát. De a balközép azt hitte, hogy jobb ha a zűrzavar megmarad s azon ürügy alatt, hogy a cenzus magas s a polgárok egy részétől a jogot megvonja, agyonbeszélte a jó szándékot. De a nemes büntetése hamar utólerzte őt;

a chaos ellene fordult s még azon megyékben is, melyek eddig az övéi voltak, csak az által képes uralmát megóvni, hogy amaz agyonbeszélte cenzust most önkényesen életbe lépteti. Ezen tartufferiában, ezen gyerekes következetlenségben komoly tanúság rejlik. Megtanulhatja a közönség, mit várhat a balközép hangzatos ígéreteitől. A hol kisebbségben van, ott ígér eget, földet, a hol pedig övé a hatalom, ott még a méltányosság legegyszerűbb követelését is lábbal tapodja. És az ilyen párt akarja az ország kormányát kezeibe keríteni!

Egy kis statistica.

Nagy-Szeben, jun. 5.

Átkozott rossz rendben lehet a balogok szénája Erdélyben, melyet néhány buzgó magyar honatya arra szemelt ki, hogy a nemzetiségek desperadosai segítségével emeltyüül használhassa az 1867 évi kiegyezés járművének a kerékvágásból kiköszkentésére.

Hol a románokat édesgetik tyukkal kaláccsal, igórvén nekik — a fölkinált szövetséget ismételve visszautasító „Gazeta” szavaival élve — a Detonátánál is nagyobb aranyhegyet, hol meg a százkot legyezetik, csalogatják, kik róluk még annál is kevesebbet akarnak tudni.

Ugy tesznek mint az üzér, ki minden alaptól nélkül, egetrázó speculatiók nagy fája vágván fejszéjét, szédeléshez kénytelen folyamodni, fűhöz fához kapkod. hogy elkerülhetetlen bukását még rövid időig a világ elől takargathassa, szemfényvesztésből nagy lakomákat rendez, uzsorás kamatot fizet, hogy forgatmányost kapjon rossz váltójának, míg végre nyakig keveredik a sárba.

Ily hinárba keveredett a „Magyar Polgár” tegnapi számában Hammersberg uram „A szászország ügyében” cég alatt kitálat mézes madzagos okoskodásával.

Üdvözljük a „Magyar Polgár”-t a magyarfaló „S. D. Wochenblatt ó szász táborában Idvezüljön benne.

Ez csupa izlés dolga. E részben teljék hát az ő kedve.

De a „Magyar Polgár” a szászország történelmi joga tiszteletben tartását az ő szenvedélyes elvakultságában akként látszik magyarázgatni, hogy e történelmi joghoz az is tartozik, hogy a királyföldön fölállított őt magyar kir. törvényszék hivatalos nyelve a német legyen, minthogy a „S. D. Wochenblatt” és társa a „Magyar Polgár” felfogása szerint a szászország nemzetisége máskülönbön veszélyeztetve volna, holott ennek fentartását Endre király kimondá stb.

„Endre király ugyan mitse tudott a német hivatalos nyelvről, hanem hát azért még is nézzünk egy kicsit a szeme közé a szászország nemzetiségének a „Magyar Polgár” által pengelt veszélyeztetésének.

Szász atyáinkiai háborítatlanul iktatták be uralkodó nyelvnek a németet egyházakban, iskolákban, székgyűléseikben, községekben s így tovább.

A kir. törvényszékeknél tudunkkal a szászokkal nemetül folynak a tárgyalások, német beadványaikra német választ kapnak; szóval: nyelv dolgában mi megrövidítést sem szenvednek.

Hol van a dolgok illetén állásában a szászország nemzetisége veszélyeztetve.

Talán azért, mert a kir. törvényszékekhez kinevezett szász atyafiak (kik — mellesleg mondvá — midőn kineveztetésükért folyamodtak vala, határozottan kijelenték, hogy a magyar nyelvet birják és ekként, ha most azt mondják, hogy ők a belügykezelést, melylyel a feleknek semmi bajuk, nem tudják magyarul vinni, male fide hazudtak) a „Wochenblatt” igaztására a királyföldön levő kir. törvényszékeket még most is hajlandók a szász törvényhatóságok politikai complexuma apendixének nézni, melynek kötségeit a „Wochenblatt” gratiajából a magyar állampénztár hozdozhassa.

Ugyan mit csináltak volna a „Wochenblatt” által fölbuzdított ezen híres nemzethősök, ha őket valamely magyar városban fölállított törvényszékhez nevezték volna ki?

Valjon akkor is följaldultak volna a szászország nemzetisége veszélyeztetése miatt?

De nem nézve néhány szász ajku tisztviselőnek a szászország nemzetiségével neveltségig ugyanazonosítását, vegyük szemügyre a legújabb törvényszéki fölcsztás szerint a szászok hivatalos német nyelvű historiai jogát a királyföldön levő öt törvényszék területén lakó népességgel szemben.

A nyelv dolgában soha, de soha érvényes nem volt szász historiai jog nagy semmisségének kiderítésére egyszerűen száraz számokkal kívánunk szolgálni a hivatalos német nyelv prókatorál fölcsapott „Magyar Polgár”-nak.

A beszercei kir. törvényszék területén van 67,123 lélek.

A brassói kir. törvényszék területén van 88,368 lélek.

A medgyesi kir. törvényszék területén van 100,837 lélek.

A nagyszebeni kir. törvényszék területén van 163,908 lélek.

A segesvári kir. törvényszék területén van 86,915 lélek.

összesen 507,151 lélek.

No azt a „Magyar Polgár” is jól tudja, hogy specifiuss szász egész Erdélyben mindössze 170 — 180,000 van.

Honnan és mikor, melyik fejedelemtől, melyik törvény alapján nyerte ezen 180000 szász azt a historiai jogot, hogy más 327151 nem szász ajku emberre hivatalosnak rátukmálhassa a német nyelvet?

Ugyan hol keresendő a „Strauchritterthum” és hol a „Schwindelmayerrei”?

Zahlen sprechen! Um Antwort wird gebeten.

507,151 — 180,000 = 327,151.

Berghammer.

Birtokrendezési eljárás az ország erdélyi részében.

(Vége.)

55. §. A jogerőre emelkedett ítéletek vagy egyezségek végrehajtását a kiküldött törvényszéki tag teljesíti, s e célból az egyezségnek vagy ítéletnek megfelelő új kiosztási földkönyvet és térrajzt elkészítteti.

A kiosztási új földkönyv és térrajz a 37. és 38. §§-nak megfelelőleg hitelesítettnek, a minek megtörténte után, ha az eljárás ellen semmi észrevétel nem adatott be, a felek biróilag vezetettnek a birtokba.

56. §. Ha azonban a végrehajtási eljárás ellen az illetők részéről észrevételek merültek volna fel, a kiküldött törvényszéki tag az észrevételeket jegyzőkönyvbe veszi, s azt a hitelesítés befejezte után, az egész eljárásról vezetett jegyzőkönyvvel s az összes rendezési ügyiratokkal együtt eldöntés végett a törvényszék elé terjeszti.

A törvényszék határozata a felekkel írásban közlendő, mely ellen a törvénykezési rendtartásban megállapított idő alatt fellebezésnek van helye. A kir. tábla ítélete is ugyanezen idő alatt föllebezhető.

57. §. Birtokrendezési ügyekben perujtásnak nincs helye (27. §.)

A rendezés alkalmával becsusztott számitási, felmérési, ugyszintén a végrehajtásnál történt másnemű hibák kiigazítása, a végrehajtás befejeztétől számitandó egy év alatt külön keresetben kérhető; később beadott kiigazítási kereset hivatalból visszautasittatik.

58. §. A kellő időben beadott kiigazítási kereset tarlmának megvizsgálására és tárgyalására, ha azt a törvényszék nyilván alaptalanak nem találja, saját kebeléből egy bírói tagot küld ki, s e mellé szakértőt egy mérnököt rendel.

A vizsgálat és a tárgyalás napjáról az érdekes felek oly figyelmeztetéssel értesítettnek, hogy az eljárás tárgyát képező körülményekre nézve annak befejezte után utólagos felszólalásnak nem adatik hely.

A törvényszéki tag a mérnök hozzájárulásával hivatalból vizsgálja meg a panasz alapjául szolgáló körülményt, s megkísérli a felek között az egyezség létrehozatalát.

Ezen eljárásról jegyzőkönyv vezetendő.

Az egyezség nem sikerülte esetében a kiküldött törvényszéki tag az érdekelte felek meg-

hallgatása mellett mindazt fogyanatosítja, illetőleg mindannak fogyanatosítását elrendeli, a mi a becsusztott hibakiigazítása végett szükséges; ennek megtörténte után az összes ügyiratokat elhatárolás végett a törvényszék elé terjeszti.

59. §. A határ kiosztásáról felvett s véglegesen megállapított térrajz és a birtokkönyv, valamint az összes rendezési ügyiratok — rendes iratjegyzék mellett — a törvényszék levéltárába helyezendők el, melyekből az érdekelt felek saját költségükön hiteles másolatokat bármikor vehetnek.

60. §. A birtokrendezési eljárásért és a birtokfelosztásért bélyeg és kiucstári illeték nem fizetendő.

61. §. Ha a birtokrendezés szervezetében megállapított csatornákat, utakat, hidakat stb. a kötelezett felek a kikötött időre el nem készítenék, azoknak végrehajtás után leendő elkészítése, a kitűzött idő eltelté után, bármelyik fél kérelmére a törvényszék által elrendelendő.

VI. Fejezet.

A költségekről.

62. §. Mindenik fél saját jogainak képviselésével járó költségeket maga viseli.

63. §. Urbéres viszonyú birtokok rendezésénél a rendezés folyama alatt szükséges szerkesztés és kézi napszámot a volt urbéresnek ingyen kötelesek szolgáltatni.

A birtokszabályozás egyéb költségeit kizárólag a volt földesur, illetőleg földesurak birtokuk tértagsága arányában viselik. Ezen arány meghatározásánál a volt urbéreseknek jutott birtok azon volt földesur birtokához számítatik, kinek azok szolgálatot tenni tartoztak.

A költségeket, ha a felek másként nem egyeztek, a szabályozás befejezéseig a felperes előlegeni. Az 54-ik §-ban érintett ítéletben, felperes kérelmére, a felszámított és előlegezett költségek számszerűleg meghatározatnak, a későbbi költségek az egyes végzéseken állapíttatnak meg, s mindezen előlegezett, valamint a végrehajtási költségek megtérítése iránt a törvényszék a végrehajtást elrendelő végzésben intézkedik, s a szabályozást befejező végrehajtás alkalmával, ha le nem fizetettnek, az előlegező kiváságára ezen költségek is behajthatók.

64. §. Városokban, szabad és urbéresekkel vegyes községekben, a birtokrendezési költségeket, ha e célra közjövdelem nem létezik, az 1871. LV. t. cz. 26. §-a értelmében a felek birtokuk vagy illetményük arányában tartoznak viselni.

A szükséges költségek előirányzata, a részletes kivétel, valamint azok egyéni kivételése s az előlegek behajtása közigazgatási uton eszközöndő.

Kelt Pesten, 1872. május 6-án.

Bittó István, s. k.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, június 8-án

— **Ö felsége** a m. kir. igazságügyminiszter előterjesztésére a csik-szeredai törvényszékhez bíróvá Nagy Sándor, kézdívárszéki aljárásbíró nevezte ki.

A

,KELET' TÁRCZÁJA.

A siker.

Society and solitude. Twelve chapters, by Ralph Waldo Emerson. London. 1871.

III.

(Utolsó közlemény.)

(M. A.) Fölemlítjük egy jellemvonását a valódi sikernek. Az ép szellem azt választja, a mi pozitív, a mi előre halad, — az igenlőt öleli át. Rendszerünk a szegénység rendszere. Feltesszük, mint már említve volt, hogy csak egy Shakespeare, egy Homér, egy Jézus van, — s nem hisszük, hogy mindnyájan inspirálva vagyunk vagy lehetünk. De az igenléssel kell megtekintnünk az első lépést. Az igazság és jószág örökké élni fog. Igaz, hogy rossz és jó, és nap létezik, de ezek nem állanak egyenlő rangfokozaton. A nap nagy és döntő. Az éj van a napért, s nem megfordítva. Mi e halhatatlan vágyódás a több után, e vég nélküli eszmény, mely szervezetünkhez tartozik? Nincs oly hatalmas bíráló és koldus, mint a mi rettenetes lelkünk. Egy történelmi személy sem képes bennünket teljesen kielégíteni. Ismerjük a jogosságnak elégséges voltát, az igazság önelégültségét. Ismerjük a feleletet, mely egy kérdésnek sem a többé helyet. Felismerjük a szellemet győzelmes hangjáról. A szigoruan bíráló vizsgálatok, melyek minden új követelődést alkalmaztatnak, a főtartal-

— **Gr. Lónyay** e hó 6-án este Bécsbe utazott, minekutána a horvát tanácskozások befejeztettek, honnan csak jun 9-ére váratik vissza.

— **Az országos tisztviselői gyűlés** f. év június 16-án d. e. 10 órákor a pesti képviselőház nagy termében fog megtartatni. Napirend: 1. A tisztviselői fizetéseknek a rendkívül megrágtatott viszonyokhoz mért felemelése, ennek eléréseig pedig a drágasági pótlék ki- eszközlése. 2. A minősítvényi táblázatok nyílt szerkesztése. 3. szolgálati szabályok szerkesztése. 4. A nyugdíj mielőbbi rendezése, — úgy a tisztviselői özvegyek és árvák ellátási illetményének. 5. A magán tisztviselők ügyeinek rendezése érdemében beadott indítvány tárgyalása.

— **A kolozsvári m. kir. jogakadémia** az 1871/2. tanév második felében az írás- és szóbeli vizsgák a következő napokon fognak megtartatni: Írásbeliek: július 5-én: Ethika, Nevezetagszástan, Oszt. polg. tör. könyv, Perrendtartás. 13-án Pandekták, Magyar-magánjog, Pénzügytan, Statistika, 18-án Egyházjog. 20-án Bányajog, Magyar-állam és jogtört. Szóbeliek: jul. 8. és 9. Nemzetgazdaságtan. 8. 9. Perrendtartás. 10. és 11. Ethika. 10. 11. Polgári törv. könyv. 15. 16. Magyar-magánjog. 15. 16. Statistika. 17. 18. Pandekták. 17. 18. Pénzügytan. 22. 23. Egyházjog. 24. 25. Bányajog. 26. 27. Magyar-állam és jogtört. Jul. 28-tól 31-ig jogtörténelmi és bírói államvizsgák fognak tartatni.

— **Színházunk** tagjai dusan aratták M.-Vásárhelyt az „Erdély” elismerő kritikájának osztatlan koszoruit, kijut belőle mindenkin. Hanem aztán a rendezőség is kibeszé magáért s ha változatosságra nem is, de minden áron érdekességre és szinpad hatásra törekszik. S ha meggondoljuk, hogy Barrière szelleműl pezsgő ötletgazdag vigjátéka Senne-tere marquis csak félig, míg a „Tékozló” című látványos életkép (nálunk „erkölcsi rajz” címen hódított rövid három nap alatt kétszer is telt házat csinált: szerencsés tapintatukért szinte mi is hajlandók vagyunk színészeink részére szegődni. Chacun a son gout, ki csak muló varázst keres a színházban, az egészen jogosultnak találhatja az „Erdély” eme reflexióját: „Leginteresszantabb a tündér hölgy túlvilági palotája volt, mely bengali tűzfénynél (ah) valóban csodás képet lárt a szemlélő elébe.” Mi ugyan nem láttuk, hanem e pár sor annyira megragadja képzelőnket, hogy bizony bizony nem sok hiba, mikép az ezeregy éj tündér meséi közé nem álmódjuk vissza magunkat. A „Tékozló”-val, a „Cheufler ur otthon lesz” című operette valóban művészi őszhangzatban áll. Ugy látszik meglelte társulatunk a Parnassusra vezető utat s az elismerő kritika védő szárnyai alatt bizonyára el is éri azt.

— **Kerkápoly** minister ur rövid időn körutra indul, hogy a pénzügyi igazgatóságok működéséről magának biztos és kimerítő tudomást és ismereteket szerezzen.

— **A tűzoltó ünnepély** elhalasztására vonatkozó minapi hírnök csakugyan igazolva lón. A ministerek érkezése alkalmából kiküldött városi bizottság fölkérte a kolozsmonostori tűzoltó-egyletet, hogy produktóját tegye át e

mat és minőséget illetik, — mit tehet az illető még hozzá, s minő a szellemi állapot, melyben bennünket visszahagy? Elméletek egészen jelentéktelen; de az a kérdés, minő új tőkékkel gazdagíthatjuk az emberiséget, s mily magasra fejleszthetjük az életet. Egy ember csak annyiban ember, a mennyiben a természetet s életet számukra szerencsésebbé teheti.

Tartunk tőle, hogy a siker közönséges felfogása egyenes ellentétben áll minden valódi és egészséges sikerrel. Az egyik isteniti a közvéleményt, a másik egyesek véleményét; egyik a dicsőséget, másik az érdemet s jutalmat; egyik a hőstetteket, másik az alacsony-ságot; egyik az előnyt másik a szeretetet; egyik az egyedáruságot, másik a barátságos kicserélését az eszméknek. Ezen affirmatív törvényt alkalmazhatjuk az irodalomra, erkölcsökre, művészetre s házaink díszítésére is. Én p. a kivégzéseket, torturákat, a harcmezőknek a csata napján felvett rémítő fényképeit nem tartom szobafestmények alkalmas motívumainak. Azon véleményben vagyok, hogy néhány u. n. „szent tárgy” csak ugy ad alkalmas képet házak s templomok számára, ha több geniussal kezeltetetik, mint az olasz és spanyol művészet mesterei által történt. A természet nem hív föl bennünket ily látványosságokra. A természet pontosan ténykedéseihöz alkalmazottan készíti el minden teremtmény alaprészeit, de aztán vigyázó óvatossággal fedi azokat el. Nézzétek csak, mennyi gondot fordít a csontváz beburkolására. A szem nem láthatja, a napsugár nem érintheti

hó 13-dikára, miután Lónyay és Tisza miniszterek, az eddigi megállapodások szerint, e hó 12-dikén érkeznek a déli vonattal városunkba. Az egylet készséggel engedett e fölhívásnak s így a nagy gyákorlat az elfogadási ünnepély programjában egy számot tölt be.

— **Halhatatlan Petőfink** angol ismertetője, sir John Bowring, közelebb küldé meg fényképét Jókai Mórnak. A tisztes ősz 1792-ben született s 1832-ben a m. t. akadémia kültagjává választatott.

— **A jogászok** holnap vasárra hata- tározták a Nemes kertben rendezendő nyári mulatságuk megtartását. Ha nem eszadunk, ez már a harmadik határnap. A szüntelen változó ég arculata reméljük ez alkalommal engesztelő mosolyának jelölje nem tagadja meg verőfényes sugarát a vigadni szerető jogász ifjúságtól. A közönség növekedő érdekléssel tekint e vigalom megtartása elé, mi hogy már egyszer létesüljön, szívünkben ohajtjuk.

— **Zilahon** június hó 20-án a 45-ik zászlóaljnak zászló szentelési ünnepélye tartatik meg.

— **Gyarmathi Sámuel** kir. főügyész hivatalos vizsgálatlétet véget volt körünkben. Az ügyesség és a kir. börtönhelyiségek állapotát teljesen kielégítőnek találta; a számos vizsgálati fogoly azonban meggyőződte a felől, hogy ha a kolozsvári kir. járásbírósnál mielőbb személyszaporítás nem lesz, a bűnvizsgálatok lassu menete folytán, az ügyek annyira meg fognak torlódni, hogy a közbiztonság és vagyonbiztonság csak kárt láthat utána.

— **Egy szökevény.** A kolozsvári kir. törvényszék fogdájából tegnapelőtt egy fegyveres megugrott. A jó madár az utcáfelől rom- épületbe ment, valamint vive kezében, s ott a köfalra felkuszva, kiszökött az utcára. A kapunál álló őr, a romfal következtében csak akkor vehette észre a szökevényt, midőn épen alábocsátkozott a kerítésről. Rögtön utána szaladt s egész a külmönstortoruzzáig üldözte, hol azonban a szökevény szembeszállt vele s fegyverét ki akarta kezéből facsarni. Az őr végre megsebesíté fején az erőszakoskodót s így szállítá vissza illő helyére.

— **Grocesku Julián**, román író, s a román népköltészet magyar ismertetője, e hó 2-án meghalt. Béke emlékére!

— **Az aradi román** candidáló comité, írja a Fed. e hó 3-dikán jelölte ki Mocsonyi S. Desseanu F. Mocsonyi A. Stanescu M. Boncsiu D. nemzetiégi képviselő-jelölteket. Ugyan- csak a Fed. szerint Kővárvidéken a „hírhedt” Buda Sándor a „mamaligari” jelöltje.

— **Mánu**, b. szolnokmegyei volt főbíró, az egykor heves nemzetiégi román agitátor táviratilag szólítá föl Siaguna érseket a gyula- fehérvári román konferencia rögtöni összehi- vására. A Tel. R. az érsek félhivatalos köz- lönye, erre kijelenti, hogy az érsekek ezirányú intézkedéseiket már megtették. A m. láposi és deés-vidéki román konferenciák is ugyanezt táviratozták a Gazettának, de még azt is hoz- záteszik, hogy a nagyszebeni határozatokat, (melyek az actióba lépést mondák ki,) nem ös- merik el.

— **Ifjusági véderő** Kaposvárott. B.

azt, s még a halál is föld alá viszi, s minden nyomát egy új alkotással törli el. Kik vagyunk mi, hogy eszünkbe jut, a rejtett részeket rémítő alakban feltárni!

Soba se függesszetek falaitokra ijedel- met okozó képet, s ne szennyezzétek be tár- salgásokat rémképekkel s komorságokkal. Ne sirjatok s ne panaszkodjatok; távolítsatok el magatoktól minden negatív állítást, s folyto- nos igenléssel erősítsétek magatokat. Ne emész- tödjétek a visszautasításokban, ne kiabáljatok a rossz ellen, hanem énekeljétek meg a jónak szépségét. Ha az mondatik, a minek joga van ahhoz, hogy elmondassék, akkor vége szakadt az üres beszédnek s bírálatnak.

Minden igenlés igenlése a szeretet. A minő nagy ez, annyi az észlelőtehetség is. A mi a hó az anyagra, az a szeretet a szellemre nézve: nagyobb s erősebb teszi azt. A jó akarat belátásához vezérel, valamint az utas megtalálja a tengerhez vezető utat, ha egy folyóban hajóra ül. Giotto festész — mint Vasari írja — megújítja a művészetet, több jószágot helyezvén alakjainak kifejezésébe. Fel- ébreszteni s fejleszteni az emberben az érték és érdem iránti fogékonyságot, nevelni érzel- mét s ítéletét, úgy hogy maga magát kigu- nyolja valamely rossz cselekedet miatt — ez az egyedüli feladat.

Rombolni könnyű és csekély dolog. Az utcán, midőn tele van üde, rózsás arcokkal, egy vidám gyermeket, egy ártatlan lánykát sem találhatnánk, kit egy cynikus egyetlen szavával bátorlalnánk ne tehetne. A kishitű- ség gyorsan áthatja még a legvérmesebb ter-

Urban Károly cs. kir. alezredes, mint a „So- mogy” írja, meglátogatta közelébb az állam- gymnasium igazgatóságát a végett, hogy ha az igazgatóság és az illető szülők nem ellenzik, szeretné ha az ifjusági véderő Kaposvárott is szervezetnék s kész egész buzgalommal segéd- kezet nyújtani az ifjuság betanítására. Az igaz- gatóság és a szülők a legnagyobb örömmel és köszönettel fogadták az ajánlatot s most már 80 ifju áll hetenkint két óra hosszatt a glédá- ban. Vezetőjük s tanítójuk Adler százados, ki a legnagyobb örömmel oktatja a tanulni kész s ügyes ifjuságot. Nevezett lap köszönetet mond b. Urban Károly alezredesnek szíves előkezenységéért az ifjuság iránt, egyszersmind felszólítván a megye közönségét, hogy az ifju- ságot egyenruhával, gyakorló eszközökkel lás- sa el. „A néhány forintért, mit áldoznak, ugymond említett, lap dusan kárpótolva lesznek a jövőben.”

— **Ugyanott**, mint a „Reform”-nak ír- ják: a veres himlő oly nagy mérvben uralko- dik, hogy az elemi osztályokat és kisdud-óvo- dákat be kellett zárni.

— **Megható** eset. Mezei Gábor, debre- czeni lakos, mielőtt öngyilkossá lett, a követ- kező levelet hagyta hátra nejeének. „Mostani szerencsétlen halálomnak oka a mai nap rém kimondott törvényszéki ítélet, mely szerint több favágónak az 1860-ik évi röszbiztoságom alatt történt falopása következtében azon hit- ben, hogy így majd jobban szabadulnak, ha- misan rém esküdtek. A törvényszéket nem vádlok, mert az ugy ítélt, mint azt mások előadták, de ime most, élttem végórájában, Is- ten és világ előtt kimondom, hogy a fent ne- vezett favágók ellenem állított tanuvallomásai nem igazak, hiszen ha bűnös volnék, most már megmondanám, de azokat jól tudja az isten és azon hamis tanukat, hiszem, meg fog- ja büntetni, én pedig már, mint félhaltott is ezennel nyilvánítom, hogy az ellenem mondott vádak mind hamisak; becsületelem elveszett az által, a nélkül az élet csak kínlás, jobb így attól könnyebben megválni. Felkérvén min- denkit, hogy ezen tettemért ne kárhoztasson, előtők tartván az írás azon szavát: „ne ítélt, nem ítéltetel” — bocsáss meg kedves szeretett feleségem, hogy ily korán özvegyiségre maradsz, az isten gondodat viseli, bocsássatok meg édes gyermekeim, és jó ismerőseim, mindnyájato- kat isten oltalmába ajánlak. Debreczen június 1. 1872. délután 3 órákor, Mezey Gábor. m. k.”

— **Pályázat a hadtengerészethez föl- veendő növendékekre vonatkozólag.** A cs. és kir. hadtengerészethez, ideiglenes had- biztosí növendékek gyanánt, fölvetetnek olyan ifjak, a kik életkoruk 18-ik évét elérték, ta- nulmányaik a felgymnáziumban, felső reál- tanodában, esetleg kereskedelmi vagy katonai akadémiákon jó sikerrel bevégzték; továbbá testi fejlettségükönél fogva a hadi szolgálatra alkalmasak és a fölveteli vizsgálatot a szá- mtanból és német nyelvből jó sikerrel leteszik. A pályázók, kik a fölveteli vizsgálatot jó sikerrel kiállják, ideiglenes hadtengerész-biztos- sági növendékekül, 400 forint évi illetmény- nyel fognak fölvetetni; egy évi alkalmazás, és az államszámveteltanból megkivántató vizs- gálatnak jósikerü letévése után a megüresült

mészetet is. A cynikus csak keserű igazolás- sal kísérje állításait, s azonnal akadály gör- dül még a legbátrabb lépés elé is. Ez könnyű dolog; — de az ifju léleknek segélyt nyuj- tani, erélyét fokozni, reményét ápolni s egy hasznos láng parázsát szítani, egy bukást új gondolatok, gyors cselekvés által jóvá tenni: ez már nem könnyű, ez a valódi ember mun- kája. —

Különböző színvonalú sikokon élünk. Van egy külső élet, melyet az iskolában fej- lesztenek, írni olvasni, számolni s cselekedni tanítanak, melynek elméjét kifejtik, s feltűnni, győzni s birni tanítják. De a másik, a belső élet, otthon ül; s nem tanul meg cselekedni, sőt még a nagy tetteket becsülni sem tanulja meg. Szereti az igazságot, mert maga is igaz, a jogot, mert nem tehet másként; de nem tesz semmi haladást, s első emlékezetünkben is oly bölcs volt, mint a minő ma; késő öreg- korában is olyan lesz a minők ifju napjai vol- tak. Erők, tekintély, foglalkozás és becsület nem birnak szemeiben sok értékkel. A nagy jelenkorban él; a jelenkort teszi nagygyá. Egyéb foglalkozása nincs, csak a napon sütké- rezik, elmélkedve a világ folyása fölött. Egy ily kedélyalkatu egyén mondá egyszer egy nagy tevékenységű férfinnak: „Megbocsátom önnek, hogy oly sokat dolgozik, de ön is néz- ze el, hogy semmit sem cselekszem.” S Euri- pides mondja: „Zeus gyűlöli a toladó em- bereket, s mindazokat, kik igen sokat tesznek.”

Minden betegnek erő és egészség gyógyszer és költség nélkül: Revalescierre Du Barry Londonból.

Minden betegségek gyógyítása gyógyszer és költség nélkül az izletes Revalescierre du Barry, mely gyermekeknek és felnőtteknek a gyógyszerek egy öve nedrészét sem teszi.

Kivonat 76,000 gyógyítási esetből gyomor-, ideg-, altest-, mell-, tüdő-, nyak-, hang-, lélekzési, mirigy-, vese- és hólyag-bántalmakból, melyekből kívánatra másolatok ingyen és bérmentve küldetnek.

64.210. sz. bizonyítvány.

Nápoly, 1862. april 12.

Uram! Egy szájbetegség folytán hét év óta bor-

zasztó elsoványodott és szenvedő állapotban voltam. Nem voltam képes olvasni vagy írni; testemen minden ideg reszketett, a rossz emésztés és folytonos álmatlanság folytán örökös idegizgultságban szenvedtem, mely ide oda üzött és nem hagyott egy perczig se békét, a mellett a legnagyobb fokban melábius voltam, sok orvos kimerítette minden tudományát, a nélkül, hogy enyhítette volna szenvedéseimet. Teljesen kétségbeesve próbáltam az ön Revalescierre-jét és most, miután 3 hónapig éltem vele, hálát mondok Istennek. A Revalescierre a legnagyobb dicsőítet érdemli meg, egészséget végleg helyreállította és arra képesített, hogy helyemet a társaságban ismét elfoglalhattam. Teljes hálával és tisztelettel. Marquise de Brehan.

65.715. sz. bizonyítvány.

Páris, 1866. april 11.

Uram! Leányom a ki igen szenvedő állapotban

volt, sem emészteti, sem aludni nem tudott; álmatlanság és gyengeség és ideges izgultságtól egészen oda volt. Most a Revalescierre-csokoládé által egészen helyreállt, jó étvágygal, emésztéssel bír s oly jó kedvvel, milyet már rég óta nélkülözött. H. de Montois.

72.418. sz. bizonyítvány.

Cadix, 1868. junius 3.

Nem mulaszthatom el, önt azon jó határról értesíteni, melyet az ön Revalescierre-csokoládé-ja nóm állapotára előhozott. Ez sokévig altástfájdalmak és folytonos álmatlanságban szenvedett. Az ön megbecsülhetlen Revalescierre-csokoládé-ja ismét helyreállította.

Moyans Vincente.

Táplálóból levén mint a hns, a Revalescierre fel-nőttek és gyermekeknek 50-szeres árát megtakarítja a gyógyszerekben.

Bádogszelencékben fél fontos 1.50, 1 fontos 2.50, 2 fontos 4.50, 5 fontos 10 frt, 12 fontos 20 frt, 24 fontos 36 frt. Revalescierre csokoládé por- és tábla alakban 12 csészére 1.50, 24 csészére 2.50, 48 csészére 4.50, porban 120 csészére 10 frt, 288 csészére 20 frt, 576 csészére 36 frt. — Kapható: Barry du Barry és társánál Bécs, Walfischgasse 8. sz. Kolozsvárt: Binder gyógyszerésznél. Pesten: Török, Linzben: Haselmayer, Prágában: Fürst J. Brünau: Eder F., Debreczenben: Mihálovics István gyógyszerésznél, Duna-Földvár: Nadhera Pálnál, Károlyváros: Brilli F.-nél, Kanizsán: Lovak Károlynál, Maros-Vásárhely: Fogarasi Dömötörnél, Pozsonyban: Pisztori Felixnél, Székes-Fehérvárott: Dieballa Györgynél, Vágyhelyen: Conglegner Ignácznál, Csernovitzban: Schnirch Ignácznál, Varasdon: dr Halter A.-nál, Agrámban: Ir-galmasok gyógyszerárában, azonkívül a bécsi ház pos-tai utalvány vagy utánvét mellett szétküldi.

2241. 1872. Sz. hoz

alk.

(226)

(1—1)

P á l y á z a t.

Udvarhelyszék közönségének kérszuri kerületében a 400 frt. évi fizetéssel egybe kötött állatorvosi állomás üresedésbe jöven, ennek az 1870. XLII. t. cz. 67 dik §-lye 4-dik pontja értelmében választás útján leendő betöltése tekintetéből ezennel pályázat nyitattik.

Felbivatnak azért a pályázni kívánók, hogy az ezen állomás elfoglalásához megkíván-tató elméleti és gyakorlati szakismereteiket, netalán létezett szolgálati idejüket és a magyar nyelvbeni jártasságukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodvényaikat a szék közönségi hez czimezve alólirhoz f. évi junius hó 30-ig bezárólag nyújtsák be.

Sz.-Udvarhelyt, 1872, május 31-kén.

LÁZÁR ANTAL, alkirálybíró.

Sz. 789. 1872.

(224)

(3—3)

P á l y á z a t.

A nagyméltóságú m. kir. belügy-miniszteriumnak 1872 május 20-kán 14,910 szám alatt kelt rendelete alapján, melynél fogva Szász-Régen városában (Erdélyben) egy má-sodik gyógyszerértárnak személyes joggal felállítás engedélyeztetett; ezen jog-nak egy okleveles gyógyszerésznek adományoztatása végett ezennel pályázat nyitattik.

Felszólittatnak tehát ezen állomásért folyamodók, hogy a szükséges okmányokkal el-látott kérvényeiket f. év július 10-dik napjáig alábbirt városi tanácshoz benyújtsák.

Szász-Régen, 1872, május 31-kén.

A városi tanács üléséből.

(227)

(1—3)

A Széchenyi zuhanyos hideg-fürdő megnyílt!

Alólirnak van szerencsém a nagyérdemű t. cz. közönséggel tudatni, hogy ezen város-ban már több évek óta fenálló Széchenyi zuhanyos fürdőnek közelebről történt le-égése után a jobb szárnyát újra felépíttettem, melyet a t. cz. kö-zönség pártfogására ajánlok, nem kimélve semmi fáradságot és tetemes költséget, akent ren-deztem be, hogy minden rendű és rangu nagyrabecsült látogatóimnak telyesen megfeleljen, főtörékvesem is oda irányul, hogy minél nagyobb mértékbeni pártolást, rend, pntosság, tisztaság és telyes szolgálat által kiérdemelhessek.

Kolozsvárt, junius 8 án, 1872.

Tisztelettel:

CSIKY JÓZSEF,
Széchenyi fürdő tulajdonosa.

(221)

(2—2)

Pályázati hirdetés.

A kolozsvári állami tanítónő képezdében a folyó 1872. évi október 1-én kezdődő tan-évvel új első osztály állittatik be.

Ez osztályba felvételnek magokat tanítónői pályára szá-oly leány növendékek, kik a 14 életévüket betöltötték, a felső népiskola tanfolyamat k-ülő sikerrel bévégezték, egésze-ges testalkotásuak.

A felveendőknak felvételi vizsgát kell kiállani a felsőbb népiskola tantárgyaiból (ma-gyarnyelv, földirat, Magyarországi történelme, számán, természettan).

A felvételi vizsgák f. évi augusztus 2, 3-dik napjain tartatnak az intézet helyiségében.

Az új 1. osztályba lépni szándékozó növendékek a fennebbiekrol azon felhívással ér-tesíttetnek, hogy eziránti kérelmeiket f. év július-hó 25-keig mint zárnapiig alólirt jegyzőhöz (Kolozsvár bel monostorutca 84.) adják be.

A folyamodáshoz melléklendő 1) keresztlevel, 2) iskolai bizonyítvány, 3) bizonyítvány kellő vallásos és erkölcsös oktatás, 4) orvosi bizonyítvány, 5) kik az állam részéről nyuj-tandó köztartási segédmezezt arják kérni, szegénységi bizonyítvány.

Kolozsvárt, 1872, május 18-kán.

Az igazgató tanács meoizásából

KOVÁCSI ANTAL.

(145)

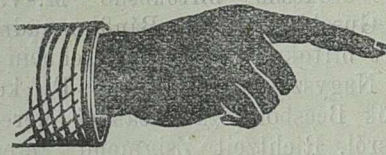
(17—25)

Földhitel kölcsön

Teljeskörnyileg rendezett földbirtokokra 5 $\frac{3}{4}$ % kamat 2 $\frac{1}{4}$ % törlesztés 22 évre. — 5 $\frac{3}{4}$ % kamat 1% törlesztés 34 évre, nagyobb kölcsönöket még el-yősebb feltételek mellett is eszközöl a hatóságilag engedélyezett általános

„Ipar- és kereskedelmi ügynöki iroda“

Kolozsvárt bel-monostor 178 sz. emelet. Értekezhetni d. u. 1-től 4 óráig.

FOLLY & HUTFLESZ pénzváltó üzlete

K o l o z s v á r t t.

Van szerencsénk tisztelettel köztudomásra hozni, miszerint eredeti sorsjegyeink megérkezvén, és a szükségelt nyomtatványok is már elkészülvén, váltó üzle-tünk a társas játékok összeállítását és a részletivek kibocsátását már megkezdette.

Azon rendkívüli pártolás, melyben „Előleges jelentésünk“-ben közreadott

Társas-játék tervünk

a t. cz. közönség részéről találkozott, bátorit fel bennünket nagyobb mérvű játék-társulatok összeállítására; különös figyelembe ajánljuk azon intézkedésünket, hogy nálunk a résztvenni kívánók egészen saját tetszésök szerint is állithatnak össze játék-csoportokat bármiféle sorsjegyekre,

és bármiféle alakban, továbbá adunk el egész sorsjegyeket is részletfizetésekre, a sorsjegy megválasztása és a részletfizetések miképi, mily módoni teljesítése egészen a résztvevő tetszésére bízván.

Végre felhívjuk azon t. részvényeseket, kik részletiveinkre már előjegyeztek, hogy részletiveiket irodánkban átvenni méltóztassanak, annál is inkább, hogy júnus 18-án történendő húzásra már igényt tarthassanak.

(222)

(2—3)

FOLLY & HUTFLESZ.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel kiadó-tulajdonos Stein Jánosnál.